

Цікаве 24

ФАКТИ І ІСТОРІЇ

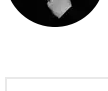
Жорсткий шантаж і запеклі сварки: 5 цікавих фактів про Конституцію, яких не вчать у школі

28 червня, 07:28

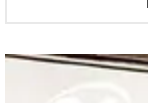
5 хв

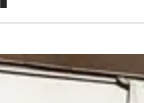
1

Жорсткий шантаж і запеклі сварки: 5 цікавих фактів про Конституцію, яких не вчать у школі

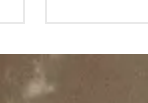
Олесь Друкач

Діаго Цікаве про ній ухвалення конституції 28 червня 1996 року / Копаж 24 Каналу фото "Голос України", Євген Лукашків (АР), Укрінформ

Ухвалення Основного Закону України 28 червня 1996 року супроводжувалося справжнім кулурним трилером із жорсткими ультиматумами та фізичним виснаженням депутатів. Ця історична ніч добре висвітлена у підручниках, але є все ж нюанси, про які цікаво дізнатися більше.

Прічім деякі з них змушують геть інакше подивитися на наше вже звичне державне свято. 24 Канал до Дня Конституції розповість про це трохи докладніше.

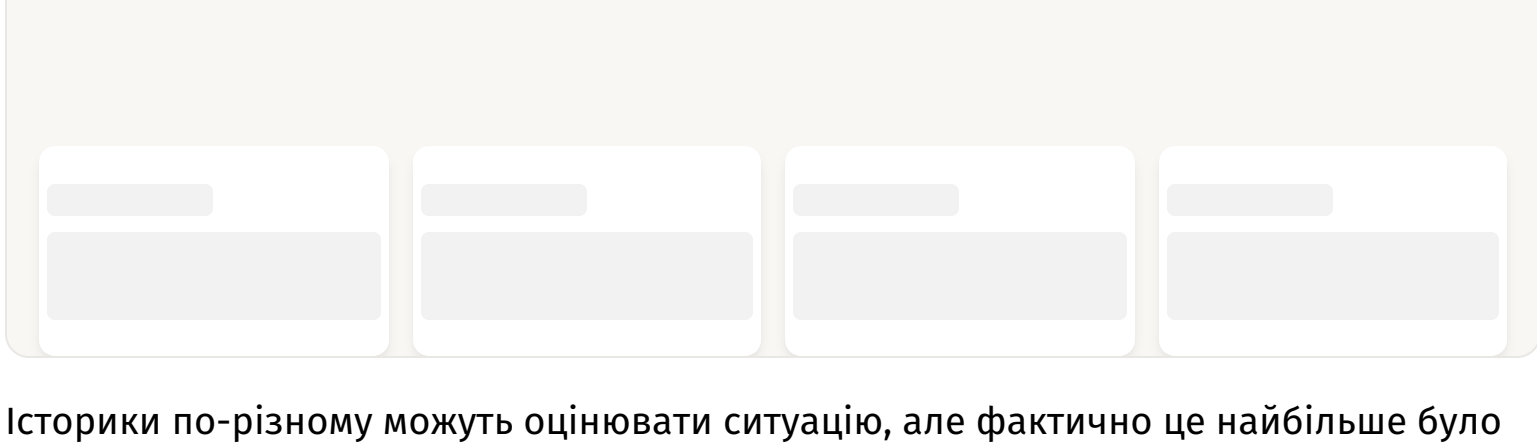
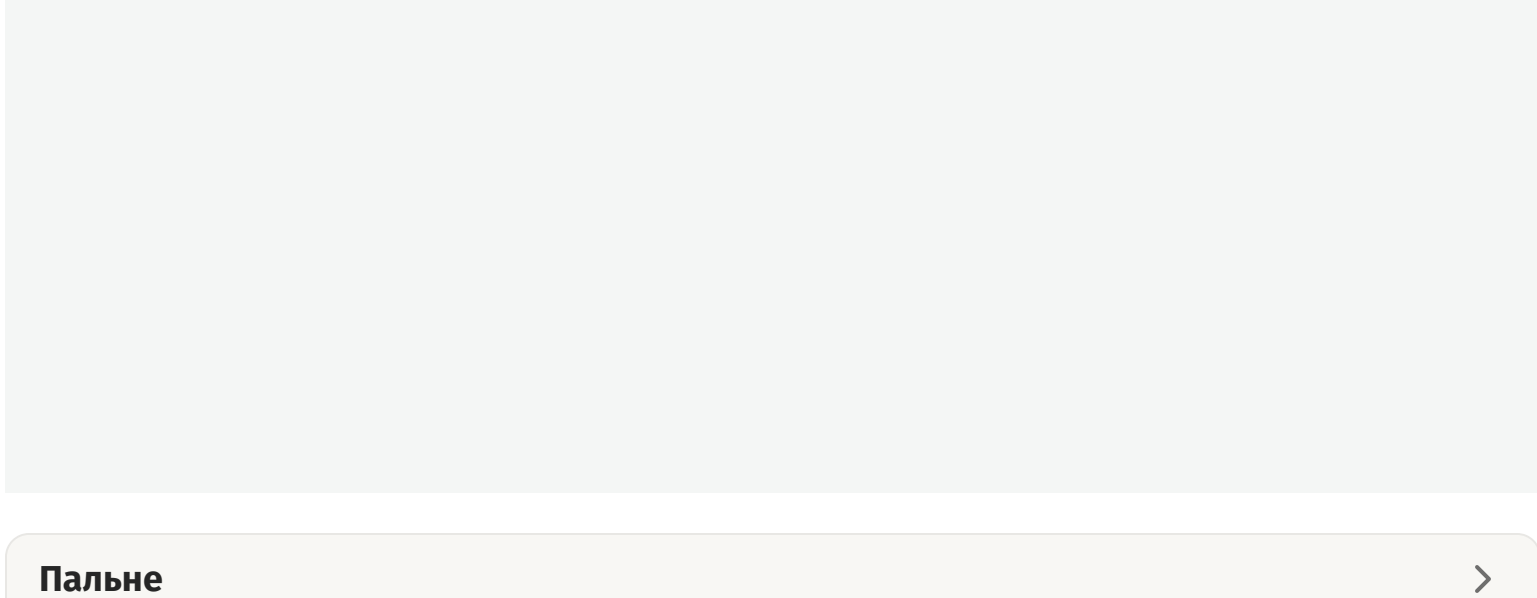
ДІВІТЬСЯ ТАКОЖ: Козацький велетень і королівська зрада за лимони: чому у Львові стратили Івана Підкову

Ультиматум Кучми на межі жорсткого шантажу

Історія народження Конституції України нагадує 28 червня 1996 року, тобто рівно 30 років тому, скидається на гостросюжетний голлівудський блокбастер. Доля Основного Закону буквально висіла на волосині протягом 23 годин безперервного парламентського марафону під куполом Верховної Ради на вулиці Михайла Грушевського, 5.

На кону стояло все – від державних символів до самого існування парламенту. Головним каталізатором шаленого темпу ухвалення документа став **жорсткий ультиматум** тодішнього глави держави Леоніда Кучми. 26 червня той підписав указ про проведення всеукраїнського референдуму 25 вересня, де на голосування мали винести президентський проєкт Конституції, який фактично нівелиував роль парламенту.

РЕКЛАМА

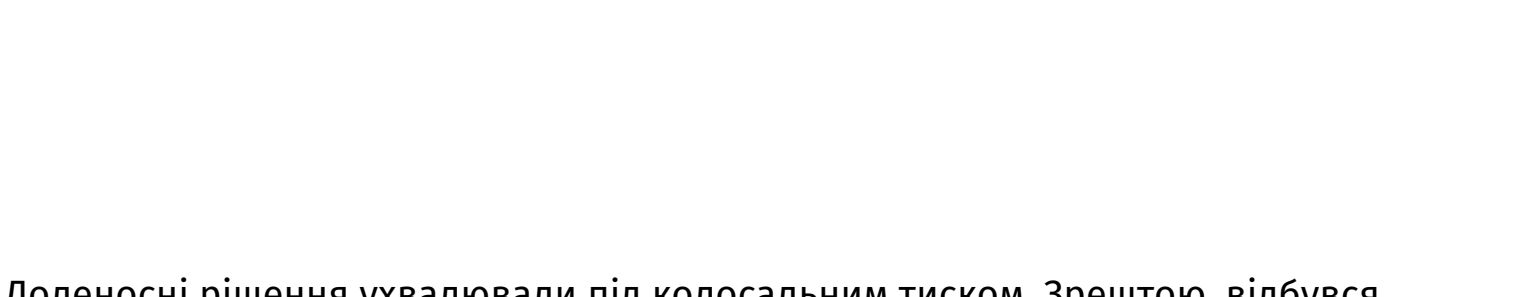

Історики по-різному можуть оцінювати ситуацію, але фактично це найбільше було схоже на прямий шантаж: або народні обранці ухвалюють компромісний варіант негайно, або Верховну Раду розпускають (такі блукали чутки), а країна опиняється під загрозою **глибокої політичної кризи**. Співкер парламенту Олександр Мороз чудово розумів серйозність цієї загрози, тому оголосив, що депутати не залишать залу засідань, доки не проголосують за кожну статтю.

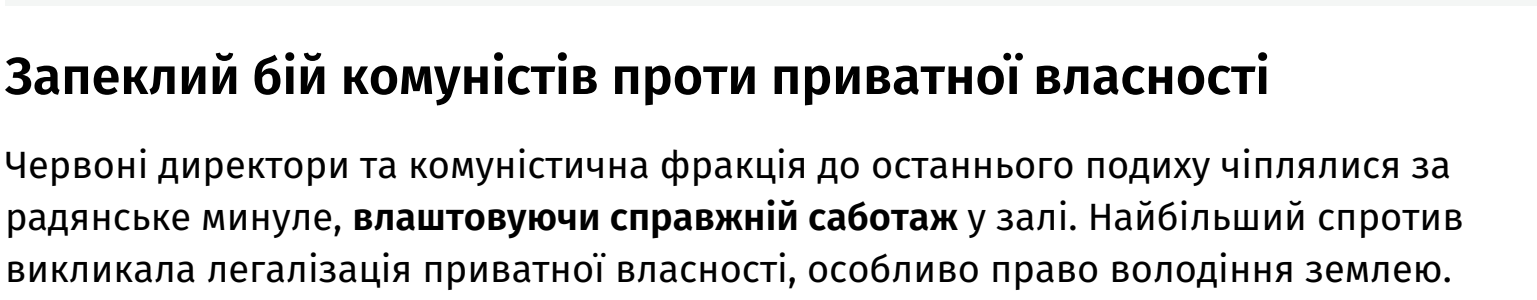
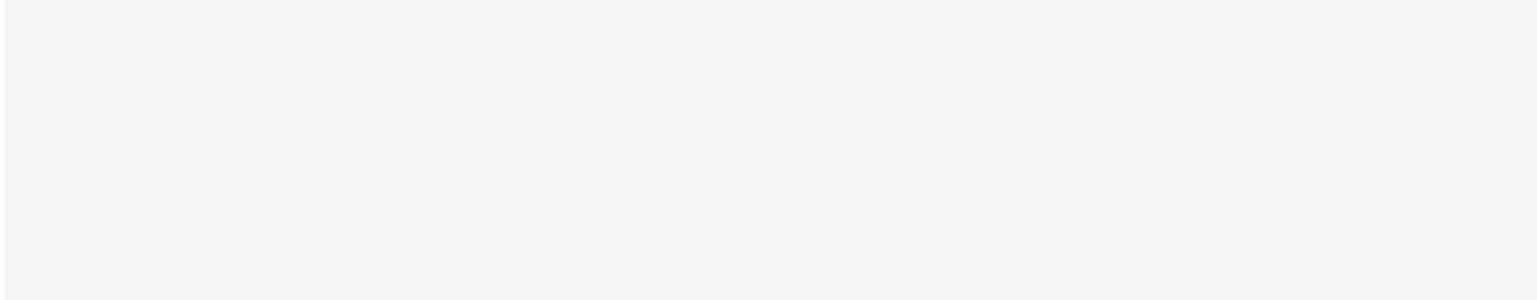
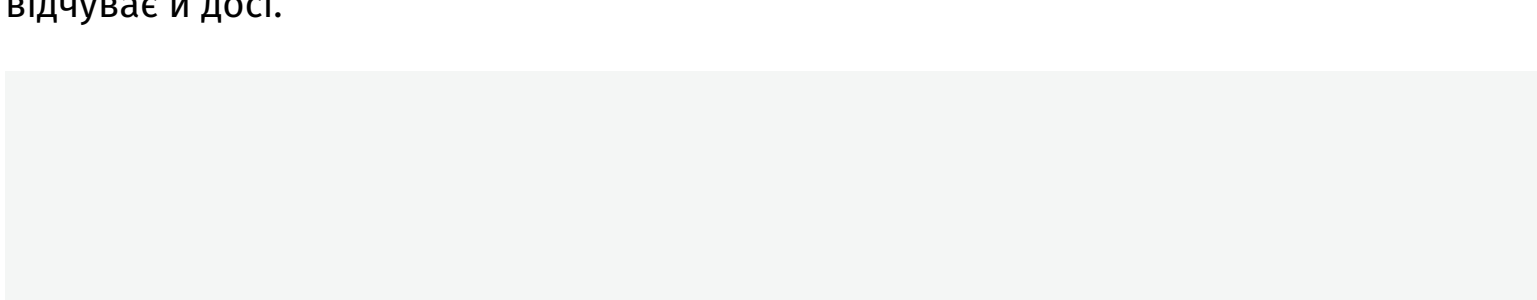
Кулурні торги за Крим та статус Чорноморського флоту

Небезпечні та драматичні баталії точилися навколо статусу Криму та перебування там російського Чорноморського флоту. Проросійські сили та комуністи категорично відмовлялися голосувати за **українську державну символіку** – синьо-жовтий прапор, тризуб та гімн. У відповідь на це патріотичні сили змушені були піти на болючий компроміс.

Як приймали Конституцію у 1996 році: дивіться відео 24Канал

Доленосні рішення ухвалювали під колосальним тиском. Зрештою, відбувся фактичний обмін: ліві сили погодилися визнати національні символи, Криму дали статус автономії у складі України, а Чорноморському флоту дозволили **залишитися у Севастополі** на правах оренди. Ці кулурні домовленості, найімовірніше, не мали альтернативи, але вони само заклали міну уповільненої дії, наслідки якої країна відчуває й досі.

Запеклий бій комуністів проти приватної власності

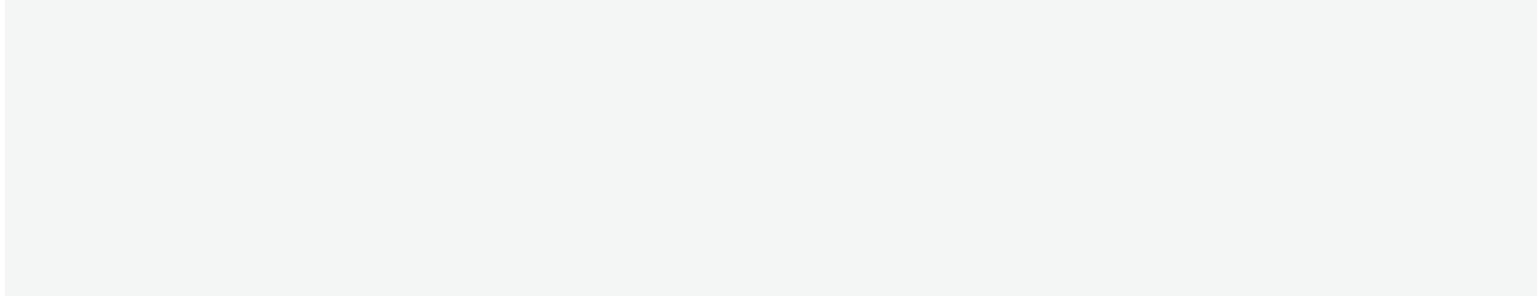
Червоні директори та комуністична фракція до останнього подиху чіплялися за радянське минуле, **влаштовуючи справжній саботаж** у залі. Найбільший спротив викликала легалізація приватної власності, особливо право володіння землею. Комуністи панічно боялися капіталістичних реформ і вимагали зберегти колективну власність радянського зразка.

Голова Тимчасової спеціальної комісії Михайло Сирота, якого згодом справедливо назвуть **"батьком Конституції"**, годинами стояв за трибуною, відбиваючи атаки лівих та зачитуючи кожну статтю під шквал емоцій і криків незадоволених депутатів. У цьому питанні комуністів вдалося дотиснути.

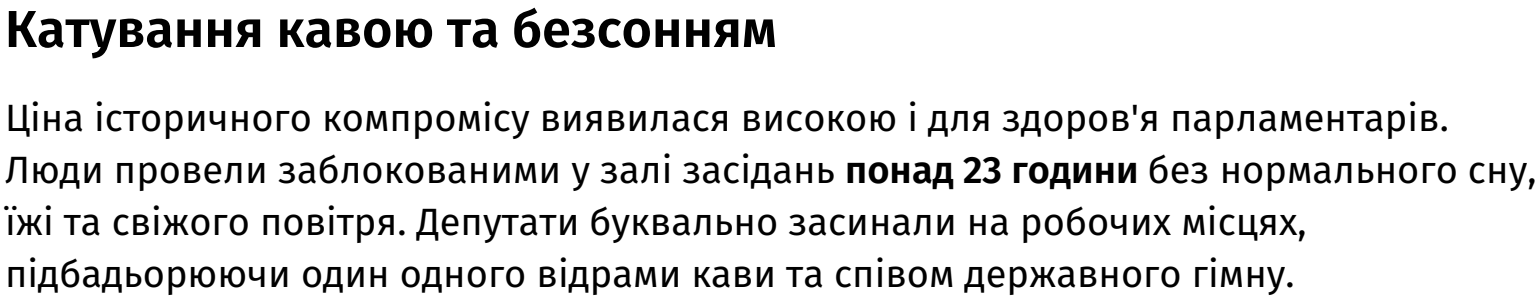
Голосування наосліп за неопублікований текст

Годинник стрімко наближався до ранку 28 червня, та ситуація анітрохи не легшала, навіть **стала сюрреалістичною**. Сотні поправок ухвалювали "з голосу" просто під час засідання, і фінальний текст Конституції фізично не встигали друкувати. Депутати Верховної Ради фактично голосували наосліп за неопублікований текст.

На кожну фракцію видавали лише одну друковану таблицю змін, а більшість народних обранців орієнтувалися хіба на те, що зачитував з трибуни Михайло Сирота. Це був **колосальний ризик**, але іншого виходу втиснутися у дедлайн просто не існувало.

Ось так відбувалося голосування 28 червня та атмосфера у Верховній Раді: дивіться відео KievVIDEO1

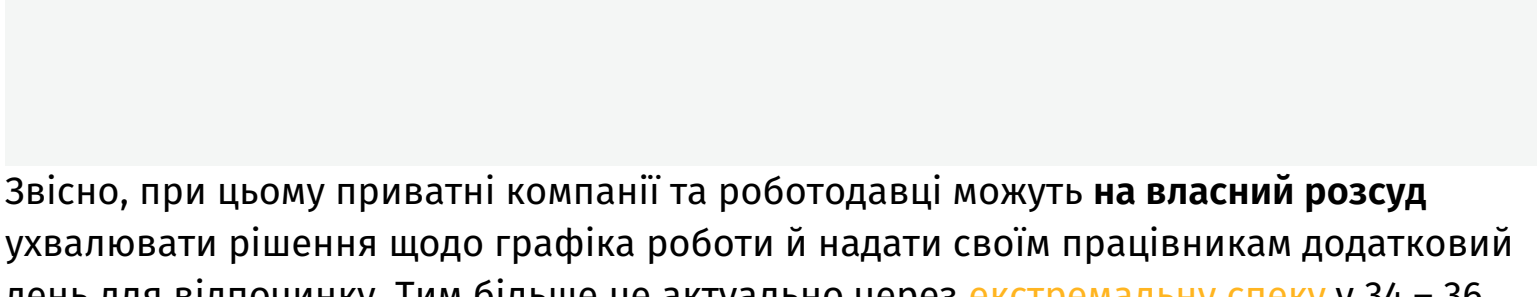
Катування кавою та безсонням

Ціна історичного компромісу виявилася високою і для здоров'я парламентарів. Люди провели заблокованими у залі засідань **понад 23 години** без нормального сну, їжі та свіжого повітря. Депутати буквально засинали на робочих місцях, підбадьорюючи один одного відрами кави та співом державного гімну.

Коли о 09:20 ранку на табло спалахнули переможні 315 голосів "за", народні обранці плакали від щастя та виснаження, а Олександр Мороз вимовив легендарне: **"Є Конституція!"** Ось такою ціною виборювалася наша свобода.

Чи буде додатковий вихідний на День Конституції у 2026?

У 2026 році День Конституції України припадає на неділю, 28 червня. За звичайних умов понеділок, 29 червня, мав би бути вихідним. Проте **через воєнний стан** дію норм Кодексу законів про працю щодо перенесення святкових днів тимчасово зупинено, тому додаткового державного вихідного у понеділок не буде. Так само було, до прикладу, **з Днем Незалежності у 2025**.

Звісно, при цьому приватні компанії та роботодавці можуть **на власний розсуд** ухвалювати рішення щодо графіка роботи й надати своїм працівникам додатковий день для відпочинку. Тим більше це актуально через **екстремальну спеку** у 34 – 36 градусів, яка буквально змушує українців до додаткового відпочинку.

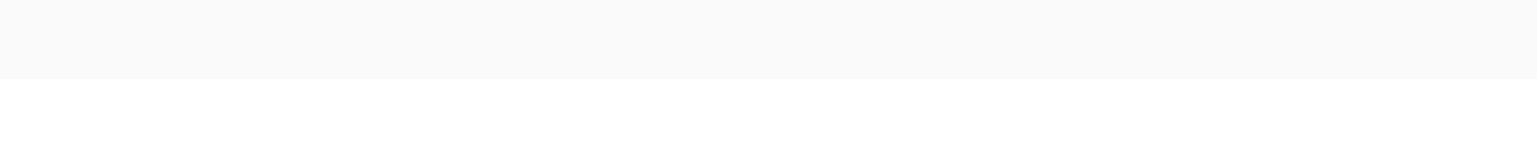
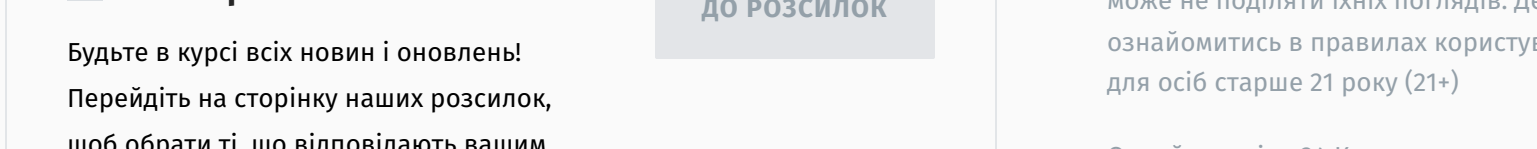
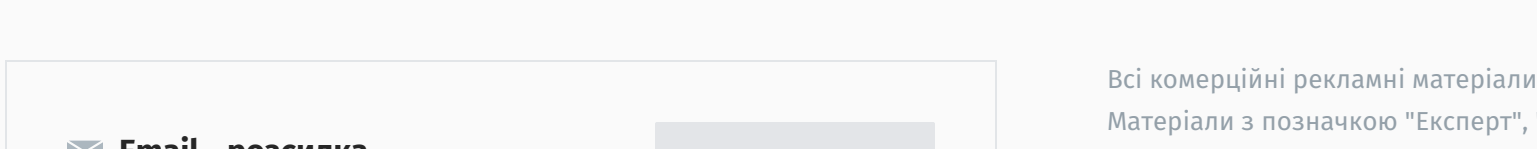
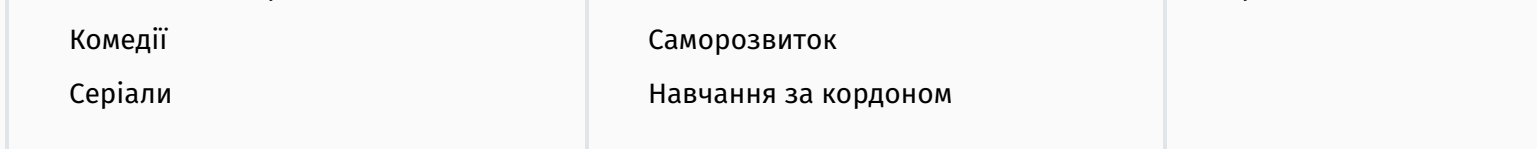
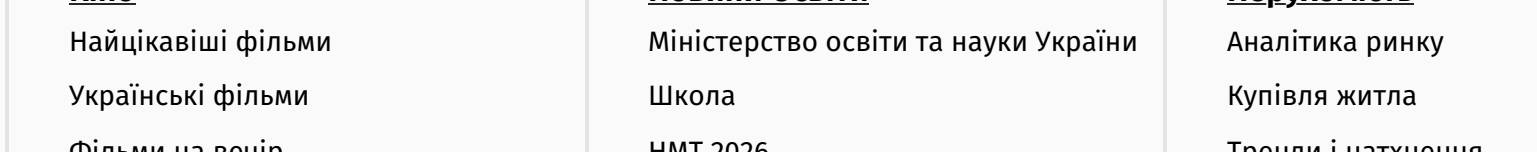
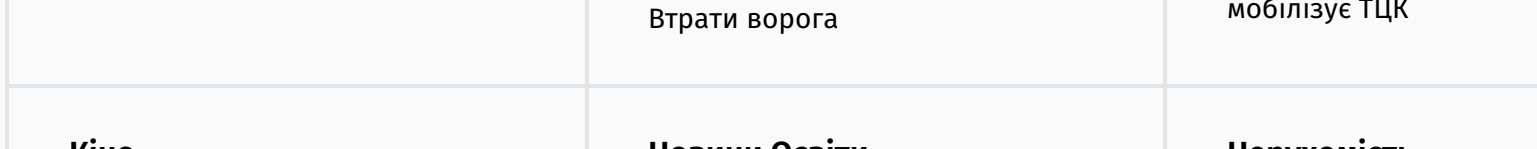
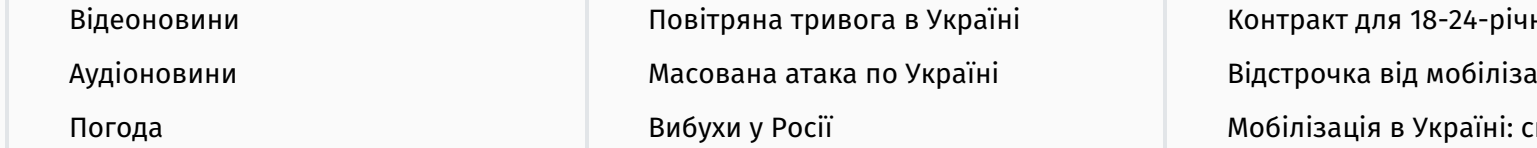
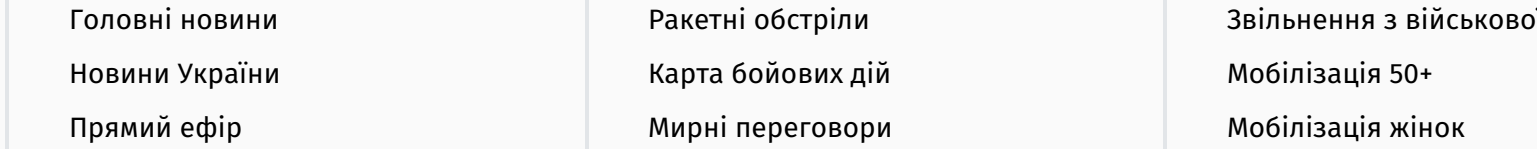
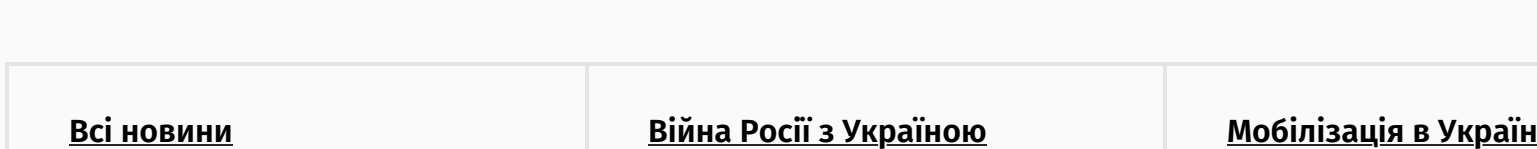
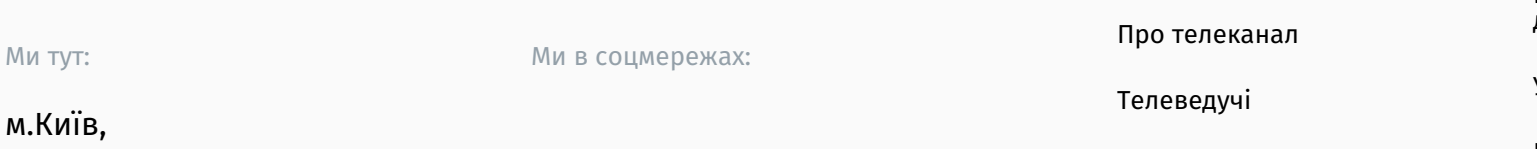
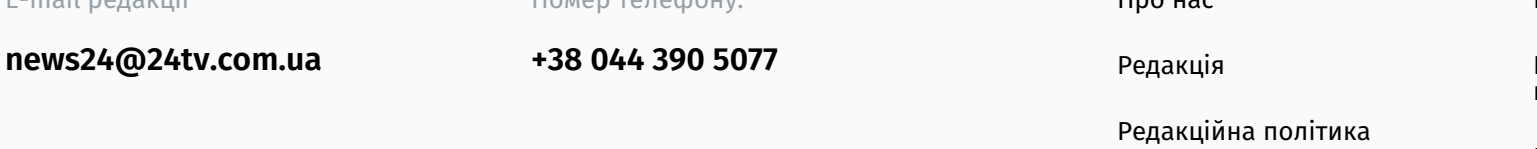
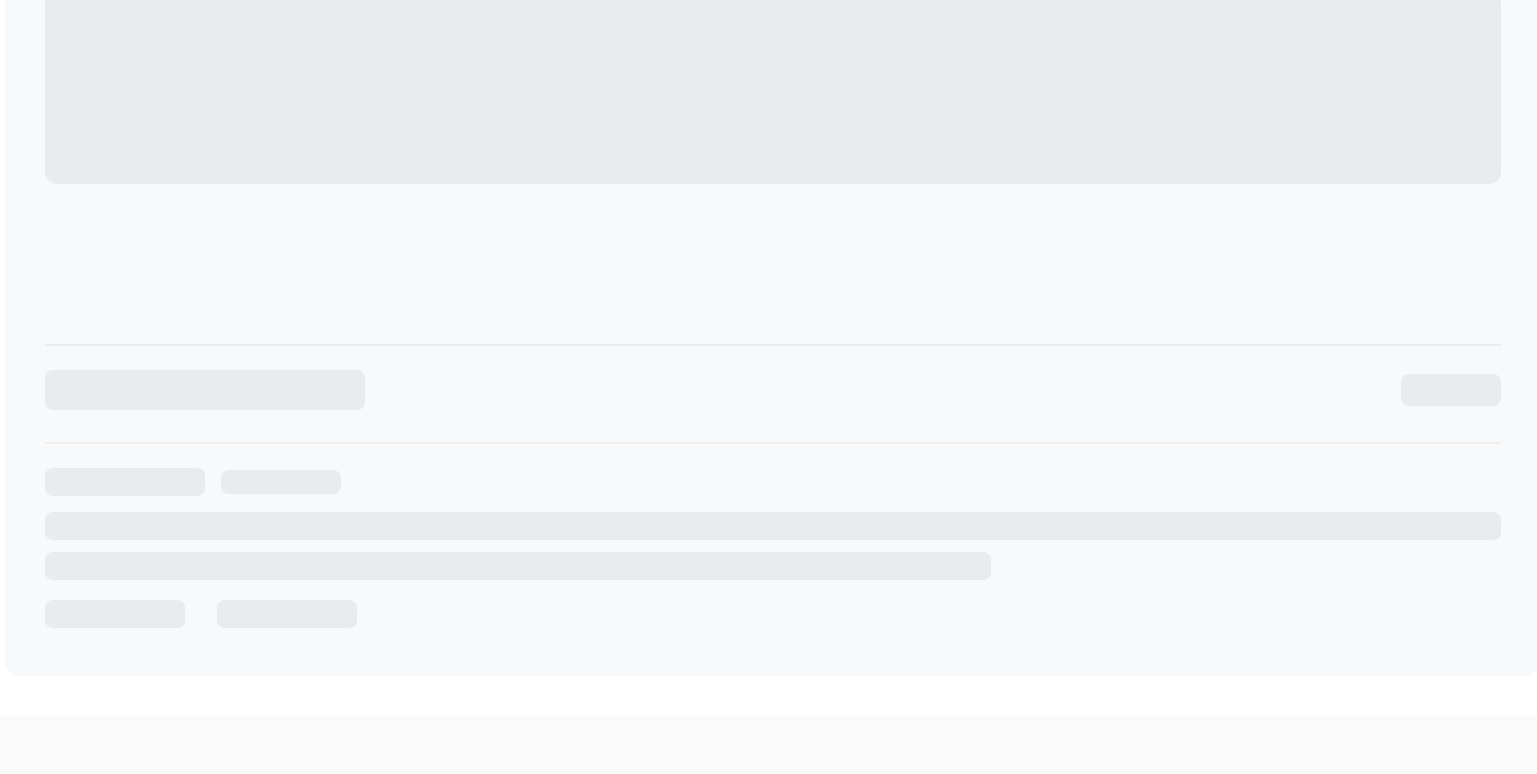
Пов'язані теми:

НОВИНИ УКРАЇНИ

ФАКТИ І ІСТОРІЇ

ІСТОРІЯ

КОНСТИТУЦІЯ

МІФІ І ТАЄМНИЦІ

ФАКТИ Й ІСТОРІЇ

ЦЕ ВАС ЗДИВУЄ

